

niet het algemeen medisch belang raakt, vinde daarin geen plaats! Laat onze gevierde leermeester, de klinische hoogleeraar ons verheugen met talrijke klinische lessen in schrift te leveren, waarnaar wij zoo lang hunkeren en zoo zelden in hun opwekkende frischheid mochten genieten! Wat zou het ons te stade komen het goede en beproefde onder het nieuwere en zelfs oude op therapeutisch gebied te hooren!

Geef ons behandelingen en oplossingen zoo mogelijk van hygiënische vraagstukken, welke het algemeen belang raken! Laat ons kennis maken met wat elders ten bate der volksgezondheid verricht wordt! Anderen weer zou ik vragen om inzichten op sociaal medisch gebied; om inlichting in zaken van beroepsbelangen; om behartiging van alles wat tot verheffing van den geneeskundigen stand kan leiden; om ons te doen meeleven in den strijd welke in andere landen voor de medische belangen gestreden wordt en de overwinningen daar behaald. Laat eindelijk het tijdschrift de voeling der afdelingen onderling en met het centrum aanwakkeren. Laat ons alle medewerken dat wij komen tot een *praktisch* tijdschrift!

En nu zeer geachte Rédacteur mijn hartelijken dank. Wanneer ik door mijn schrijven iets zal kunnen bijdragen — dit was mijn eenig doel — tot den herbouw onzer Maatschappij, wilt dan dit steentje welwillend in het door U met alle toewijding bestierde *Tijdschrift* plaatsen.

Eindhoven.

H. A. DIEPEN.

Wonende in een afgelegen polder heb ik wel eens verlangd naar een andere standplaats; nu ik echter zooveel lees van medische ellende, en die nog steeds erger belooft te worden, zal ik maar dankbaar zijn met mijn afgelegen polderpraktijkje. Deze blik op mijn praxis en gemoedstoestand tot verontschuldiging als het volgende wat reactionair lijkt.

Op de vergaderingen van onze afdeling waren wel eens misstappen te behandelen; maar in hoofdzaak werd het bijgelegd, daar misverstand grootendeels de oorzaak was en verder het natura sanat ook hierbij bleek. Wat van buiten af tot mij doordrong waren meestal klachten over het optreden van medici die in eenen bijzonderen toestand verkeerden bijv. dat de professoren zich niet beperkten tot consultatieve praktijk of het waarnemen van burgerpraktijk door militaire artsen enz., maar nu is de maat vol en moet ik als lid der Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst medepraten en stemmen over te nemen maatregelen om niet gewenschte concurrentie te breidelen. Nu schijnt de fout te schuilen bij lichamen die geneesheeren aanstellen bijv. ziekenfondsen, gemeentebesturen enz. En nu heb ik mij de volgende vragen gesteld:

1°. Is de ernst en de omvang der geopperde klachten van dien aard dat de alarmklok geluid moest worden.

2°. Is het gewenscht daarom onder de medici over te gaan tot bindende bepalingen.

3°. Zoo ja, welke zekerheid bestaat er dat die bepalingen tot verbetering zullen leiden. *Primum est ne nocere.*

4°. Zijn er redenen waarom de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst voorloopig daartoe verder medewerkt, dan zij reeds heeft gedaan.

5°. Zoo ja, is de zaak dan rijp om nu reeds ingrijpende besluiten te nemen.

Ter toelichting waarom ik ontkennend antwoord op de laatste vraag het volgende:

In het algemeen ben ik overtuigd dat onbelemmerde vrijheid de beste weg is tot ontwikkeling; echter kan het als zeker worden beschouwd dat beperking der vrijheid zelfs noodzakelijk is. Als voorbeeld uit mijn omgeving neem ik het snoeien van boomen; maar dan moet men weten welken boom men heeft; een vruchtboom en een sierboom eischen een geheel verschillende behandeling.

Wat wil men nu van den Nederlandschen medischen boom maken?

Wil men van de geneesheeren staatsartsen maken, of wil men den jongen arts finantieel of op andere wijze steunen dat hij bij den aanvang van zijn praktische loopbaan niet gedwongen wordt tot afdwalingen, of wil men een fonds oprichten tegen werkeloosheid, of wil men een trust vormen?

Persoonlijk kan ik mij vereenigen met elk der genoemde concrete voorstellen; maar niets van dit alles vind ik duidelijk aangegeven; slechts een gedwarrel om het woord vakvereeniging, zoodat mij de angst bekruipt dat er bepalingen zullen ontstaan die doen denken aan het beati possedentes, want zij zullen de jongeren aan banden leggen, en waarvan de toepassing op menschen met praktijk en van eer en aanzien moeielijk zal zijn.

En dit alles nog wel ter goeder trouw. Hoe schoon waren niet de bepalingen van de overeenkomst van Genève en hoe ideaal was de werkkring van het Roode Kruis en toch leerde o. a. Afrika ons al weer hoe de zwakkere het slachtoffer was van dat schoone en goede. Waar is de macht die de bepalingen onafhankelijk en met juist oordeel op alles zal toepassen?

Vraag eens aan medici vooral op het platteland naar de toestanden voor 50—60 jaar en vergelijk die met voor 20—30 jaar en gij zult vernemen dat voor een halve eeuw onder de geneesheeren de nood hoog was gestegen, terwijl ons land voor een kwart eeuw voor hen een uitstekende verblijfplaats was. Het was eenvoudig een kwestie van vraag en aanbod.

Wij willen evenwel niet geduldig de komst der vette jaren afwachten, maar ingrijpen. Dan moet de voorgestelde verandering toch gegronde hoop geven op verbetering. En waarlijk eenige zekerheid is daarvoor niet te geven. Bij de bestaande toestanden ziet men de fouten, maar bij de voorgestelde veranderingen moet men de komende fouten nog afwachten, zoodat men wat verbetering betreft, alleen spreken kan van hoop zonder deugdelijken grondslag.

Wel krijgt de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst vele verwijten te hooren (al werd zij kort geleden als jubilaris ook sterk toegejuicht); zij weet toch voor velen nog het utile dulce toe te passen.

Moet dan de proefneming ter verbetering van misstanden in de medische wereld zich als slingerplant om haar ontwikkelen, misschien zelfs als woekerplant?

Evenals het wetenschappelijke en het hygiënische deel aan de Maatschappij heet te zijn onttrokken, zoo ga het dan ook met het sociale deel.

De Maatschappij zij dan als een moeder die trotsch is op haar kinderen, die haar over het hoofd groeien, zij blijft toch de band voor allen en slechts waar zij vereenigend optreedt, handelt zij ter bevordering van alles wat zij op zich heeft genomen.

Wel weet ik dat er geklaagd wordt over te weinig steun voor het goede doel om weduwen en weezen van collega's te steunen; ook de uitstekende onderlinge verzekering tegen invaliditeit roemt niet over te ruime medewerking; maar stel gij *wordt gedwongen* deel te nemen aan deze nuttige sociale verplichtingen, zouden niet velen onzer zich er tegen verzetten, terwijl nu de medewerking der Maatschappij slechts toejuiching krijgt.

Waarom moet de Maatschappij geëxploiteerd worden voor een niet omschreven doel, terwijl de weg openstaat dat zich allerlei plaatselijke of gewestelijke vereenigingen vormen, die zich in de voorgestelde richting kunnen voortbewegen, en blijken zij levensvatbaarheid te bezitten, dan zullen zij groeien onder welwillenden steun (direct of indirect) van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, die steeds alle geneeskunst-beoefenaren onder haar vaandel moet kunnen vereenigen.

Aarlanderveen, 29 September 1902.

P. MAATS.

Geachte Redactie!

Door den Heer G. J. KOLFF, directeur van de Nederlandsche Blinden-Bibliotheek is dezer dagen een circulaire aan de ophthalmologen in Nederland gezonden, waarvan het mij voorkomt, dat bekendheid met de strekking er van bij de medici in het algemeen gewenscht is. Mag ik U daarom een plaatsje in dit *Tijdschrift* verzoeken.

Ofschoon het van algemeen bekendheid is, dat er een blindenschrift bestaat, is het bestaan van een Blinden-Bibliotheek nog niet overal doorgedrongen. Door LOUIS BRAILLE is omstreeks 1835 een schrift in relief bedacht, waardoor het den blinden met behulp van den tastzin, mogelijk is geworden te lezen.

Dit BRAILLE-schrift is algemeen aangenomen, en heeft hier in zijn toepassing zulk een uitbreiding gekregen, dat er behoefte kwam aan een inrichting om de vele boeken daarin overgebracht in een bepaald lokaal onder te brengen. In 1894 is naar aanleiding daarvan de vereeniging „De Nederlandsche Blinden-Bibliotheek te 's-Gravenhage” tot stand gekomen, en een huis in de Sundastraat n°. 32 voor de opname der boeken ingericht. De bibliotheek bevat thans 1561 werken bestaande uit 4128 deelen. De jaarlijksche vermeerdering is ongeveer 400, zoodat er een ruime keuze van lectuur is op godsdienstig, wetenschappelijk en kunstgebied; terwijl voortdurend nieuwe werken bijkomen. Het aantal lezers dat direct boeken uit de Bibliotheek ontvangt is 152, ook bestaan er nog eenige leeskringen met ongeveer 50 deelnemers.

In verhouding tot het aantal blinden in Nederland is dat getal te klein; daarom is het verzoek aan Heeren medici propaganda te maken voor een inrichting, waarvan ik de verzekering kan geven, dat zij een nuttig werk verricht en menigen blinde het lijden heeft verzacht.